

Casablanca

Sant Jaume de Frontanyà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	La Casa Blanca està situada a 200 metres a l'Est de l'església de Sant Jaume de Frontanyà.
Emplaçament	Als afores del nucli urbà de Sant Jaume de Frontanyà, accessible seguint el camí asfaltat que surt darrere l'església.
Alçada:	1064
Coordenades:	
Latitud:	42.18658
Longitud:	2.02531
UTM Est (X):	419514
UTM Nord (Y):	4670952

Classificació

Número de fitxa	08216 - 25
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	s.XVI
Any	1536
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	Catàleg de béns a protegir, POUM de Sant Jaume de Frontanyà, aprovat el 18/10/2007.
Data aprovació:	dc., 20/06/2007 - 12:00
Número inventari	3636-I
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial - productiu
Titularitat	Privada

Titular:

Ref. Cad.: 08215A00500015

Fitxes associades:

Sant Jaume de Frontanyà

Nucli urbà de Sant Jaume de Frontanyà

Autoria de la fitxa

Lluïsa Vilalta Pérez

Data de registre de la fitxa:

dv., 12/11/2021 - 00:51

Descripció

Casa Blanca és un conjunt d'edificacions que es troba als afores del nucli urbà de Sant Jaume de Frontanyà, a llevant de l'imponent església romànica. La masia és de planta rectangular d'uns 200 m², amb planta baixa, primer pis i golfes. La coberta és a doble vessant amb teula àrab, amb el carener paral·lel a la façana que s'encara a llevant. Els murs són de paredat amb cantoneres de carreus ben tallades i deuria estar arrebossat amb morter de calç blanca.

El primer cos de l'edifici correspon al seria la casa original, la que es troba adossada al marge del terreny per la part posterior, al costat de tramuntana. Aquesta consta de planta baixa i pis, amb coberta a doble vessant i teula àrab. La façana principal d'aquesta edificació seria a la paret de ponent, on més endavant s'hi va annexar un altre cos que ara conforma l'estructura central de la masia. A l'interior de la planta baixa es poden apreciar arcs diafragmàtics de mig punt, elaborats amb pedres planes ben escairades, disposades a plec de llibre i lligades amb morter de calç.

El segon cos de l'edifici està adossat a la masia original i consta de planta baixa i dos pisos, amb el carener paral·lel a la façana de llevant, on s'obre la porta principal, emmarcada amb ciment i una llinda d'una sola llosa de pedra. A la part superior hi ha un detall on consta l'any de la darrera reconstrucció de la casa, el 1951, quan es va restaurar la teulada i el pis superior. La façana de migdia, amb l'era davant, destaca per les obertures amb arc rebaixat emmarcades amb maons i una petita obertura en creu sota teulada. A la paret de ponent s'aixeca un annex de planta quadrada de planta baixa i pis, que correspon al forn.

El conjunt es complementa amb tres edificacions agrícoles i ramaderes. La primera pallissa consta de planta rectangular d'uns 120m² amb planta baixa i pis, amb coberta a doble vessant amb bigues de fusta i teula àrab, amb el carener perpendicular a la façana principal que s'obre a migdia. A la planta baixa hi ha una portalada en arc de mig punt i volta catalana i una porta amb arc rebaixat a cada costat i dues petites finestres. Aquest edifici és d'una bellesa espectacular, el que destaca per la volta catalana a la planta baixa i la gran obertura en arc de mig punt, on s'aprecia un detall amb la data 1830, que deu correspondre a la darrera restauració de l'edifici. A la paret nord hi ha la porta d'accés al primer pis. L'aparell constructiu és de paredat comú fet de carreus desbastats i lloses, mentre que les cantoneres gaudeixen de carreus més ben acabats.

La segona pallissa té una planta rectangular de 160 m², de planta baixa i pis amb coberta a doble vessant. El carener és perpendicular a la façana principal, que s'obre a migdia amb una impressionant portalada en arc de mig punt. Davant d'aquesta s'obre una gran era que està protegida per una paret de pedra, que destaca per la seva robustesa, al costat de migjorn, per suportar el desnivell del terreny. Per la paret nord hi ha dos accessos a l'era que hi ha entre aquesta pallissa i la casa principal. Aquestes dependències agrícoles són les parts de la casa que conserven millor la seva estructura original ja que han patit menys modificacions.

La quarta edificació, d'ús ramader, té una planta quadrada d'uns 115 m² i consta de planta baixa i pis, amb coberta de doble vessant amb carener paral·lel a la façana principal, que s'obre al costat NE. La paret és a base de maó i ciment, el que evidencia una construcció molt posterior a la resta d'edificis del conjunt.

Història

El 1536, la família Campalans va adquirir al prior Joan de Pinós, per manera d'establiment, dos masos rònecs anomenats Puigsobirà i Casanova, amb totes les terres que avui constitueixen l'actual finca de la Casa Blanca. Per l'adquisició d'aquesta finca pagaven anualment quatre florins (valent quaranta quatre sous barcelonins) el dia de Sant Miquel de setembre, així com el delme dels fruits que oferia la terra (blat, ordi, civada, mill, cànem i altres) a la setena (una part pel prior i sis parts pel conreador). El delme de bestiar "se pagava de la manera següent: un cap per senyal del nascut en la heretat; llana, de deu vellós un i de deu vellós altre, restant-se nou vellós a l'amo del bestiar; los porcells, se havia de donar un de delme per cada amo que n'hi tind`ra, si les trujes eren a mitjans o a cabal, i pagar-se a les set setmanes de nats; lo delme de l'altre bestiar gros, vaques, eugues, someres, no se pagava en especie sinó un sou per cap del nascut en la heretat. Per lo delme del bestiar menut lo amo del bestiar tenia dret de escollir un i després lo prior prenia un de delme", segons una transcripció d'un descendent de la família Campalans va fer d'un document del s. XVI.

Al s.XVI, la família Campalans va dividir les terres en petites parcel·les per fer-hi establiments censals, tot cobrant un cens anual. D'aquestes porcions de terres sorgeix l'actual poble de Sant Jaume de Frontanyà, en el que la Casa Blanca és encara la parcel·la més important.

Bibliografia

AHCB (1856): Serveis militars, Registro de las casas de campo de cada Distrito. Ydem de los aforados de Guerra.

AMSJF (1862): Impuestos municipales i estatals, Amillament, unitat d'instal·lació n. 211

ACA (1553): *Libro del fogaje general de Cataluña realizado por mandato de las cortes de Monzón de 1552 correspondiente a los territorios de las colectas de Barcelona, Vilafranca del Penedès, Igualada, Vic, Berga y Bagà y Manresa*, Real Patrimonio, Maestre Racional, Volums, Sèrie general, 2958, pàg. 334.

MARTINEZ SOLSONA, F. (1967) Sant Jaume de Frontenyà: mil anys d'història i geografia. Montblanc. Granollers.

Enllaços d'interès:

[Inventari de Patrimoni Arquitectonic de la Generalitat de Catalunya](#)

